

beskyttelsesinteresser – orden og sikkerhed: Indgreb over for forsamlinger eller enkelte forsamlingsdeltagere kan – med de begrænsninger, der følger af forsamlingsfriheden – således komme på tale ud fra de almindelige politiretlige beskyttelseshensyn. Kommissionen finder det på denne baggrund naturligt at medtage en særlig bestemmelse om forsamlinger i forlængelse af den foreslåede regulering i relation til orden og sikkerhed i øvrigt.

Politikkommissionen henviser endvidere til, at nogle af de gældende regler om forsamlinger findes i politilovene fra 1863 og 1871, som såvel sprogligt som indholdsmæssigt er vanskeligt tilgængelige. En særlig bestemmelse om forsamlinger vil give mulighed for at modernisere disse regler.

Herudover finder kommissionen det hensigtsmæssigt, at regler om politiets beføjelser i relation til forsamlinger – ud over i grundloven – er samlet ét sted.

Politikkommissionens forslag til bestemmelser om forsamlinger findes i kommissionens lovudkast § 6, der viderefører de gældende indgrebsmuligheder over for forsamlinger som sådan, og § 7, der regulerer politiets indgreb over for enkelte forsamlingsdeltagere.

I § 6 er medtaget bestemmelser, der i dag findes i grundloven. Kommissionen har fundet, at det vil være mest naturligt at medtage grundlovens bestemmelse om adgangen til at forbyde forsamlinger i forlængelse af bestemmelser om anvendelse af mindre indgribende midler end forbud. Den foreslåede bestemmelse indeholder herefter en udtømmende opregning af politiets indgrebsmuligheder over for forsamlinger.

Endvidere gengiver Politikkommissionens forslag til § 6 grundlovens bestemmelse om politiets ret til at overvære forsamlinger. Denne ret er så tæt knyttet til – og ofte en forudsætning for – politiets opgaver i relation til forsamlinger i øvrigt, at det efter kommissionens opfattelse vil være naturligt at medtage en bestemmelse herom i forbindelse med politiets beføjelser i øvrigt på området.

Kommissionen foreslår desuden, at der i loven fastsættes en bestemmelse om, at politiet har til opgave at beskytte borgernes ret til at forsamle sig. Den gældende regulering vedrører alene spørgsmålet om, hvornår politiet kan gribe ind over for forsamlinger. Efter kommissionens opfattelse bør det imidlertid samtidig understreges, at politiet også har til opgave at beskytte forsamlingsfriheden. Den foreslåede bestemmelse tager således sigte på politiets forebyggende indsats og bistand i forbindelse med afholdelse af forsamlinger, f.eks. i hvilket omfang politiet skal stille personale og materiel til rådighed med henblik på at sikre et arrangements fredelige gennemførelse.

Politikkommissionen har endvidere overvejet, i hvilket omfang den foreslåede bestemmelse bør indeholde regler om anmeldelse af forsamlinger.

Efter den gældende normalpolitivedtægts § 8, jf. ovenfor under pkt. 5.3.1.1.4., skal optog og møder på veje anmeldes ved personlig henvendelse til politiet senest 24 timer, før de skal finde sted.

Kommissionen finder, at en lov om politiets virksomhed i videst muligt omfang alene bør regulere politiets beføjelser over for borgerne. Anmeldelsespligten retter sig mod arrangørerne af en forsamling og er en vigtig forudsætning for politiets mulighed for at gøre brug af retten til at overvære en forsamling samt adgangen til at forbyde en forsamling. Kommissionen har derfor foreslået, at anmeldelsespligten opretholdes i et regelsæt svarende til politivedtægterne, og at der bør medtages en henvisning hertil i bestemmelsen.

I overensstemmelse med grundlovens bestemmelse om, at politiet har ret til at overvære offentlige forsamlinger, er henvisningen affattet således, at ”offentlige forsamlinger” skal anmeldes til politiet i det omfang, det følger af regler udstedt i medfør af lovudkastets § 21.

Efter politivedtægterne gælder anmeldelsespligten som nævnt ovenfor ”optog og møder på veje”. Anmeldelsespligten har således geografisk et mere snævert anvendelsesområde end grundlovens bestemmelse. Der er ikke med anvendelse af udtrykket ”offentlige forsamlinger” i henvisningen tilsigtet nogen ændring i anmeldelsespligtens omfang i forhold til de gældende regler i politivedtægterne.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 114-117.

5.3.2.2. Opløb

Politikkommissionen har overvejet behovet for en særlig bestemmelse om opløb.

Politiets beføjelser i relation til opløb er i dag i et vist omfang reguleret af lovgivningen, der dels indeholder formelle regler om, at politiet skal advare mængden, før et opløb spredes med magt, dels en regel om politiets indgreb over for opløb.

Politikkommissionen finder, at der i en lov om politiets virksomhed er behov for en særlig bestemmelse om opløb. Begrundelsen herfor er i vidt omfang den samme, som anført ovenfor i relation til forsamlinger.

Indgreb over for opløb vil kunne ske, når opløbet indebærer en konkret og nærliggende fare for de politiretlige beskyttelsesinteresser sikkerhed, fred og orden. Kommissionen finder det derfor også på dette område naturligt at medtage en særlig bestemmelse om opløb i forlængelse af den foreslåede regulering i øvrigt.